

22/01/2023

כ"ט טבת תשפ"ג

הוראה ומתן שירות נגישים לסטודנטים
המתמודדים עם מוגבלויות ולקויות למידה תשפ"ג
סגל אקדמי

אנשי סגל נכבדים,
דף מידע זה נועד לסייע בידכם לקיים את החובה להנגיש את הלימודים והמרחב האקדמי עבור סטודנטים עם מוגבלות ולקויות למידה הלומדים בכיתתכם.
שמירת שוויון זכויותיהם של סטודנטים אלו עוגנה בחוק שוויון זכויות לאנשים עם מוגבלות, ובחוק זכויות תלמידים עם לקות למידה במוסדות על תיכוניים (2008) ובתקנות שנכנסו לתוקפן בנובמבר 2018 :
"התאמות נגישות למוסדות להשכלה גבוהה ולשירותי השכלה שהם נותנים"- המנחות לגבי אופן מתן שירות ומידע לסטודנטים עם מוגבלות.

הנגשת הלמידה לסטודנט עם מגבלה ו/או לקות למידה

באופן התנהלות הקורס

- חשוב להעלות ל-MOODLE מראש את חומרי השיעור על מנת לאפשר לסטודנטים להשתמש באמצעי ההנגשה המתאימים להם, למשל סטודנט עם עיוורון אינו יכול לקרוא את הכתוב במצגת המועלית בזמן השיעור על מסך המרצה.
- יש לפרסם בכתב שינויים או הודעות אודות מבנה וחובות הקורס ולא להסתפק באמירתם בעל פה.
- מומלץ לציין כי ניתן לפנות אליכם על מנת ליידע אתכם לגבי בעיה או מגבלה שעשויה להקשות על הלימוד בקורס. ניתן לשלב משפט זה בסילבוס: "אם יש ברשותך מכתב התאמות מהאוניברסיטה ואת/ה זקוק/ה להנגשה בקורס אנא פנה/י אליי בשעות הקבלה או במייל בסמוך לתחילת הקורס."

באופן הפניה אל סטודנטים

- הקפידו לשמור על פרטיותו של הסטודנט ולדבר איתו על ענייניו האישיים ביחידות. במקרה שיש צורך לדבר על מצבו עם גורם נוסף יש לבקש את הסכמתו המפורשת לכך.
- אם סטודנט חושף בפניך את מגבלתו, דאגי/י ליידע אותו שקיימים גורמי סיוע בדיקנאט הסטודנטים. מידע לגבי השירותים הקיימים מרוכז באתר דיקנאט הסטודנטים.
- סטודנט יכול להיעדר באופן בלתי צפוי מהלימודים כתוצאה מאשפוז או החמרה במצבו הבריאותי. במקרים של היעדרות או איחורים חוזרים מומלץ לברר בעדינות עם הסטודנט את הסיבה לכך.

באופן העברת השיעור

- רצוי שכל המידע המועבר יופיע גם בכתובים לטובת סטודנטים כבדי שמיעה וסטודנטים עם הפרעות קשב.
- הקלטת שיעורים המועברים בזום חשובה מאחר והיא מסייעת לסטודנטים לחזור ולשמע את הנאמר בקצב המתאים להם.
- כאשר בכיתה יש סטודנטים עם לקות ראייה, יש להקריא בקול את הכתוב, לכתוב בכתב גדול וברור בטוש כהה. בעת שימוש במצגות, חשוב שהמידע יהיה בכתב גדול ככל האפשר ובצבע כהה על רקע בהיר. מומלץ ללוות גרפים או תרשימים בתיאור מילולי.

- למען **סטודנטים עם לקות שמיעה** יש לקחת בחשבון שחלקם נעזרים בקריאת שפתיים. השתדלו לדבר בקצב מתון ובאופן ברור, עם הפנים לסטודנטים או למצלמה (כשמדובר בזום או בכיתה היברידית) ללא מסיכה, והקפידו לא להסתיר את הפה בזמן דיבור. מומלץ לחזור על שאלות או הערות שנאמרות על ידי סטודנטים אחרים, כדי לסייע לסטודנטים עם לקות שמיעה לעקוב אחר הדיון. במקרה שבכיתה מותקנת מערכת הגברה יש להשתמש בה.
- קורסים מתוקשבים- במקרה של פניה להנגשה מצד **סטודנט עם לקות שמיעה** יש לברר האם ניתן להנגיש את הקורס בכתוביות ואם לא יש לספק חומרים כתובים ולהעריך את הסטודנט רק על סמך חומר כתוב הנגיש לו.
- ברב הכתות לומדים גם **סטודנטים עם לקות למידה /או קשיי קשב**. לטובתם מומלץ להשתמש באמצעי הוראה מגוונים במהלך ההרצאות כגון מצגות, סרטים וכו'. הדבר יסייע להם לעבד טוב יותר את החומר הנלמד.
- **לסטודנטים עם מוגבלות נפשית**, מומלץ לאפשר יותר זמן היערכות להגשת מטלות, גם אם מדובר לעיתים בחריגה מהמועד שנקבע. כמו כן חשוב לגלות רגישות ביחס להיעדרויות.
- **מכתבי בקשה להתחשבות** נשלחים על ידי המדור במקרים של סטודנטים הזקוקים להתחשבות מיוחדת במהלך הסמסטר, נודה על יישום ההמלצות המופיעות במכתב.

בחנים ומבחנים

- יש לוודא שסטודנט הזכאי להתאמות יקבל אותן גם במהלך הסמסטר (בווחן, מבחן אמצע סמסטר וכו') ולא רק בבחינות סוף הסמסטר.
- במקרה של בחנים באמצע הסמסטר יש לעדכן את הסטודנטים בתחילת הסמסטר ולהנחותם להציג את מכתב ההתאמות שברשותם על מנת להתארגן ליישומן.
- מומלץ לתת לסטודנטים שאלות המדגימות את מתכונת הבחינה ואת תוכנה.
- בתחילת כל בחינה יש לברר האם ישנם סטודנטים עם מוגבלות או לקויות למידה שנבחנו בחדרים נפרדים (בזום או בקמפוס) כחלק מההתאמות להן הם זכאים, ולהיכנס לחדרם ב-30 הדקות הראשונות של הבחינה, על מנת להנחותם ולענות על שאלותיהם.

**הנכם מוזמנים לפנות אלינו בכל שאלה או בקשת הבהרה.
בתודה רבה על עזרתכם!**

ניצה אריה

רכזת נגישות השירות

ד"ר מיכל שכטר-לרנר

רכזת לקויות למידה

פרופ' בתיה אנגל יגר

דקנית הסטודנטים